

Tại Sao Công Sản Việt Nam Luôn Engage Với Các Tôn Giáo?

Hiện đây, báo chí và dư luận thời nay đã tập trung vào vấn đề bang giao giáo a Vatican và Việt Nam. Chúng ta còn nhớ, vào dịp đầu năm Thánh Mẹ u kỷ niệm 200 năm Đức Mẹ hiện ra tại La Vang (1798-1998) đã được tổ chức vào giáo tháng 8/1999, Đức Hồng Y Phạm Đình Tụng Hà Nội đã tuyên bố: “Toàn dân Việt Nam đều mong cho mối bang giao giáo a Việt Nam và Tòa Thánh vatican được chào đời, bởi vì nhờ đó mà Đức Thánh Cha sẽ dâng đến thăm Việt Nam. Tôi đã chính thức xin Nhà Nôc mới Đức Thánh Cha, nhưng cho đến bây giờ họ chưa trả lời. Chúng ta hãy kiên trì và cầu nguyện bởi vì còn nhiều vấn đề phải chờ đợi giải quyết.”

Kể từ đó, phía Công Sản không đồng ý cho Đức C Giáo Hoàng Gioan Phaolô đệ II được tiếp xúc trực tiếp với Việt Nam.

Thậm chí vào mùa Xuân 2007, Thủ Tướng CSVN Nguyễn Tấn Dũng đã đến Vatican yết kiến Đức Giáo Hoàng Benedict XVI, tiếp theo, vào tháng 6, Phó Thủ Tướng kiêm Bộ Trưởng Ngoại Giao Phạm Gia Khiêm và Ban Tôn Giáo Nhà Nôc cũng đến Vatican. Vào thời điểm đó, báo chí và dư luận khắp thế giới lại đã tập trung vào vấn đề “quan hệ ngoại giao giáo a Vatican và Việt Nam”...

Đức Giáo Hoàng Benedict XVI cũng đã cho biết ngài rất quan tâm đến Giáo Hội Việt Nam, đến dân tộc Việt Nam, ngài muốn tiếp xúc trực tiếp với Việt Nam mà Đức C Giáo Hoàng Gioan Phaolô đệ II, vị tiền nhiệm của ngài đã không tiếp xúc trực tiếp khi ngài còn tại thế. Đức biết, ngài muốn đến La Vang là nơi đã được Hồng Y Tổng Giám Mục Việt Nam chọn làm “Trung Tâm Thánh Mẹ u Toàn Quốc” và cũng là “Trung Tâm Hành Hương của Việt Nam và Thế Giới”.

Nhưng, đã hai năm qua, Công Sản VN luôn tỏ ra e ngại với Vatican và đã đưa ra những lý do ngu ngốc như thế! Năm 2006, Hồng Y Tổng Giám Mục Việt Nam sau phiên họp tại Huế, đã chính thức gửi đến Chủ Tịch nhà Nôc và Thủ Tướng Chính Phủ CSVN một thư nhúng nhúng “Yêu cầu trả lại toàn bộ đất đai của Trung Tâm Thánh mẹ u La Vang đã bị nhà Nôc tịch thu sau ngày 30/4/1975 đến nay”.

Tháng 12/2007 lại bùng nổ nhiều cuộc tranh đấu của đồng bào Công Giáo đòi lại tài sản của Giáo Hội tại Bắc chí Nam được biết “vườn Khâm Sơn” và “nhà thờ Thái Hà” Hà Nội.

Mới đây, trong tuần lễ từ 16 đến 21/2/2009, Đức Ông Pietro Parolin, Thủ Trưởng Ngoại Giao Tòa Thánh Vatican đã họp đồng với phái đoàn đến Hà Nội làm việc với phía Việt Nam. Báo chí và các đài phát thanh, các hãng thông tấn, v.v... đã bình luận sôi nổi với bình luận của họ. Qua tin tức mà chúng tôi nhận được thì trong những vấn đề đã được Vatican và Việt Nam đưa ra để đàm phán có vấn đề quan hệ ngoại giao. Phía Vatican cũng đã nhắc lại “Vấn đề Đức Giáo Hoàng Benedict XVI với giáo ý đến thăm Việt Nam trong tương lai!”

Trong khi đó, Đức Tổng Giám Mục Huế, Têphanô Nguyễn Nhật Thy, cũng đang cho thiết kế một dự án xây dựng lại toàn bộ Trung Tâm Thánh Mẹ u La Vang với một Thánh Đường xứng đáng với trung tâm hành hương có tầm vóc quốc tế.

Vấn đề Nhà Nôc CSVN trả lại đất đai của Trung Tâm Thánh Mẹ u La Vang đã được tiếp xúc trực tiếp. Nhưng, liệu những chuồn buồn hiện nay tại La Vang có liên quan gì đến việc Đức Giáo Hoàng sẽ đến thăm Việt Nam trong tương lai? Đức Hồng Y La Vang năm 1999 quy tụ ba trăm ngàn (300,000) người và Đức Hồng Y năm 2008 vừa qua đã quy tụ năm trăm (500,000) ngàn người! Đó cũng là câu trả lời cho CSVN “Thế nào là sức mạnh tinh thần của Tôn Giáo!”.

Sau đây, chúng tôi xin trình bày hai vấn đề:

(1) Tại sao Công Sản luôn có thái độ dè dặt với các tôn giáo?

(2) Vấn đề quan hệ ngoại giao giáo a Vatican và Việt Nam, nếu có, thì sẽ có ảnh hưởng gì đến tình hình lại của Việt Nam?

Trong thời gian xảy ra các cuộc biến động tại các nước Cộng Sản Đông Âu và Liên Xô cũ (1989-199), Cộng Sản Việt Nam đã ra lệnh cho Công An theo dõi 4 đối tượng... đó là:

- Văn nghệ sĩ, báo chí.
- Tôn giáo.
- Đảng viên, cán bộ biến chất.
- Sĩ quan, viên chức công cũ (VNCH) đi học tập cải tạo.

I. Tại sao Cộng Sản Việt Nam luôn có thái độ dè dặt đối với các tôn giáo?

Nói chung mọi tôn giáo đều bị Cộng Sản lên án là thuộc phiến, ruồng ruệ nhân dân, mê tín dị đoan, phản khoa học, ngăn cản biến chất tiến bộ của nhân loại. Hai tôn giáo lớn là Phật Giáo và Công Giáo được chúng đánh giá là nguy hiểm cho chế độ. Vì Công Giáo cũng như Phật Giáo đều có những cấp lãnh đạo có trình độ văn hóa cao, có quần chúng hăng hái, có mặt khắp nơi ở Việt Nam chí Bắc.

Rút kinh nghiệm từ các nước Cộng Sản Đông Âu, phong trào đấu tranh của nhân dân đã được tôn giáo hăng hái, đã thành công trong việc lật đổ chế độ hiên hủ, chế độ Ba Lan, Hungary...

Thời lâu, tôn giáo vẫn là kẻ thù không đội trời chung với Cộng Sản.

Sau ngày 30-4-1975, Cộng Sản đã cho cán bộ “giáo gian” xâm nhập vào hàng ngũ tôn giáo dưới chiêu bài Mặt Trận Tổ Quốc, Đoàn Kết Tôn Giáo Yêu Nước... để biến các tôn giáo thành những lực lượng hăng hái cho chúng. Chúng theo dõi, kiểm soát, chia rẽ hàng ngũ tôn giáo để tôn giáo không còn khả năng chống lại chúng được.

Chúng là một lực lượng thế giới và đang bào trong nước bằng cách tuyên bố chế độ tốt do tín ngưỡng. Những thế lực này, chúng đã giam cầm, giết chóc hàng ngàn tu sĩ và nhân sĩ của các tôn giáo... do đó, tín đồ của các tôn giáo đều căm thù Cộng Sản và chế độ cộng hòa thu nhập từ nước ngoài. Đó là mối lo canh cánh đêm ngày của Cộng Sản.

Cộng Sản đã từng lợi dụng tình thế tranh đấu của Phật Giáo Việt Nam từ 1945 qua các cuộc kháng chiến chống Pháp, chống Mỹ, chống chế độ của Tổng Thống Ngô Đình Diệm và các chính quyền từ 1963 trở về sau, nhất là các cuộc vận động hòa hợp, hòa giải dân tộc trước 30-4-1975... Vì thế chúng hiểu sâu sắc mối đe dọa của tôn giáo này. Một khi Phật Giáo đứng lên chống lại chúng thì hậu quả sẽ vô cùng tai hại đối với chúng.

Đối với Công Giáo, Vatican đã từng tỏ rõ lập trường không chấp nhận chủ nghĩa duy vật, vô thần và ngược lại Công Giáo tại Việt Nam đã đang hăng hái với phe quốc gia, chống lại Cộng Sản từ 1945 đến nay.

Khả năng Công Giáo có thể chống chế độ trên đời này một lòng. Những Cộng Sản vẫn nắm giữ một số linh mục gọi là “tín nhân”, mà dân chúng thường gọi là “cha quốc doanh”... Đó là những con sâu trong nội canh, là những chó sói lẩn trong đàn chiên trung thành.

Cả hai tôn giáo lớn này đều đã bị Cộng Sản thao túng, áp bức, phân hóa từ lâu rồi...

Nhiều nhà sư tên tuổi bị cầm tù trong nhà giam hoặc bị treo án như TT Thích Thiên Minh, Hoà Thôn Thích Huyền Quang, Thích Quảng Đức... Đó là chưa kể thành phần tuyên úy Phật Giáo trong Quân đội VNCH bị bắt đi học tập cải tạo hàng chục năm...

Về phía Công Giáo thì Giám Mục, Linh Mục cho đến tu sĩ, giáo dân... đều bị thành phần, đã bị giam giữ, có những bị kết án tử hình như Linh Mục Nguyễn Văn Vàng, LM Trần Hữu Hiệp, LM Nguyễn Quang Minh, LM Hoàng Quỳnh (bị bắt giam, chết trong tù), Linh Mục Nguyễn Văn Lý (bị bắt giam, bị kết án nhiều lần, hiện còn đang ở trong nhà tù)... Có những cái chết mà ám ảnh cái chết của Tổng Giám Mục Nguyễn Kim Điền ở Huế...

Đi vớ Cao Đài, Hòa Hô, Tin Lành... Công S n đã giớ tán các Ban Đớ Di n tôn giáo các tnh, bôt giam các v thu c thành ph n Trung ng c a các giáo h i và công khai tuyên chí n v i h , vu cáo, ch p m , xuyên t c... nh tr ng h p vi t sách xúc ph m đ n Đ c Giáo Ch Hu nh Phú S (Hòa Hô), Ông Đ o D a Nguy n Thành Nam, vu cáo các m c s Tin Lành là CIA, bôi nh các v lãnh đ o Cao Đài là tay sai quân phi t Nh t B n... các tnh đ ng b ng sông C u Long, n i Cao Đài, Hòa Hô có th m nh t 50 năm nay, cũng b điều tàn v i chúng. V 12 nhà s đ t chùa t thiêu t i C n Th sau 1975 đ ph n đ i ch đ C ng S n cũng b xuyên t c là t t vì th t tình! V T ng Giám M c Nguy n Văn Thu n b giam c m 13 năm, b tr c xu t ra kh i n c cũng b vu cáo là có “n máu” v i nhân dân; v t thiêu chùa Thiên M Hu sau cái ch t c a Hòa Th ng Thích Đôn H u, v.v.

Hàng v n tín đ Tin Lành b kh ng b , đàn áp, m c s b giam c m, nhà th b t ch thu... Hàng v n tín đ Cao Đài Giáo b gi t ch t, b giam c m tra t n, thánh th t, c s tôn giáo, t thi n, xã h i... b t ch thu...Hàng v n tín đ Ph t Giáo Hòa Hô b bôt giam, b gi t, Giáo Ch b bôt cóc đem đi th tiêu m t tích, các thành ph n lãnh đ o t i các đ a ph ng b giam c m, đày i, chùa chí n b t ch thu, Ban Tr S tnh b giớ tán...

Nh ng hình nh đó làm sao phai m đ c trong trí óc c a hàng tri u tín đ c a các tôn giáo đ c. Lòng căm thù Công S n c a các tôn giáo không th m t ngày mà xóa h t đ c. S c m nh c a tôn giáo r t quan tr ng, đ c tin là s c m nh giúp tín đ ch p nh n cái ch t qua các cu c đàn áp trong quá kh l ch s . S t n t i c a tôn giáo cho đ n ngày nay đã nói lên đi u đó. Công s n đã bi t rõ nh v y nên chúng h t s c lo s .

II. Vấn đề bang giao giáo a Vatican và Việt Nam: n u có, thì t ng lai Việt Nam s nh th nào?

Tr c khi có hi p đ nh Paris 27-1-1973 và nh t là trong th i gian hai bên CSVN và M h p t i Paris, Nguy n Th Bình, Lê Đ c Th , Nguy n Duy Trinh... đã t ng đ n Vatican g p Đ c Giáo Hoàng Phaolô VI đ v n đ ng cho m t giớ pháp chính tr h u mang l i hòa bình cho Việt Nam. CSVN đã h a h n s có m t Mi n Nam hòa bình, trung l p, b o đ m th c thi các quy n t do, dân ch , nh t là t do tín ng ng cho m i ng i dân trong n c.

Sau ngày 30-4-1975, m c dù đã công khai tr m t v i M và v i “bè b n kh p Năm Châu”, CSVN v n đ a ra nh ng l i h a h n nh m đánh l a Vatican. T đó đ n nay, nhi u cu c ti p xúc giớ a Vatican và CS Việt Nam v các v n đ t do tôn giáo, nhân quy n cho Việt Nam. C th là v n đ sinh h at tôn giáo, đào t o linh m c, m các ch ng vi n, b nhi m các Giám M c cho các giáo ph n còn thi u, cho tu sinh đi du h c, vi c áp đ ng giáo lu t trong n i b c a Giáo H i, các ho t đ ng y t , t thi n, văn hóa, giáo d c, tài s n c a Giáo H i b CSVN t ch thu, t ch c các l l n vào các đ p k ni m quan tr ng... (nh Đ i H i 200 năm Đ c m La Vang, vi c phong Thánh T Đ o VN...).

Tháng 10-1998, có tin H i Đ ng Giám M c VN m i Đ c Giáo Hoàng qua thăm VN nhân đ p b m c Năm Thánh M u La Vang vào giớ a tháng 8-1999. Ng i Công Giáo VN r t hân hoan tr c tin đó, Đ c Giáo Hoàng cũng bày t lòng thi t tha mu n đ n thăm con cái c a ngài t i Việt Nam... Nh ng đó l i là m t s lo ng i đ i v i CSVN.

M i ngày tr c khi phái đoàn Tòa Thánh lên đ ng qua Việt Nam (14-3- 1999) thì ngày 4-3-1999, Bà Phan Thúy Thanh, phát ngôn viên c a B Ngo i Giao Việt Nam đã tuyên b : “N i dung cu c g p g c a phái đoàn Tòa Thánh là trao đ i ý ki n v vi c b nhi m các Giám M c t i các giáo ph n tr ng ngôi hay thay th các v quá già y u, b nh ho n”.

Đ c h i, Việt Nam có đ trù m i Đ c Giáo Hoàng đ n thăm Việt Nam hay không? Bà Phan Thúy Thanh đã tr l i: “Ch u tiên cho v n đ quan h ngo i giao”. Sau đó chính quy n CS Việt Nam l i tuyên b : “Mu n ti p đón m t v qu c tr ng, tr c h t ph i thi t l p quan h

ngoại giao”. Họ cũng ghi thích thêm rằng “Đức Giáo Hoàng vâng là Giáo Chủ vâng là Quốc Trưởng, thì trách nhiệm phải có quan hệ ngoại giao”.

Về phía Tòa Thánh, sau khi đã hiểu rõ lập trường của CS Việt Nam, phát ngôn viên của Tòa Thánh đã tuyên bố: “Cuộc gặp gỡ của phái đoàn Tòa Thánh vào ngày 14-3-1999 sẽ bàn đến việc nghiên cứu đề xuất lập quan hệ ngoại giao giữa Tòa Thánh và CS Việt Nam”. Sau khi trở về, phái đoàn Tòa Thánh cũng xác nhận: “Trong giai đoạn này, hai bên sẽ tìm phương tiện để tiến hành thiết lập quan hệ ngoại giao”.

Như vậy, mục tiêu chính yếu của CSVN là “quan hệ ngoại giao” còn việc Đức Giáo Hoàng đến thăm Việt Nam không phải là chuyên đề... Một chỉ tiết về thời điểm cần được biết rõ: Tại sao Hà Nội đã cho phép Hội Đồng Giám Mục Việt Nam nghị quyết của Đức Giáo Hoàng qua thăm Việt Nam, mà họ lại không chịu xúc tiến thời điểm ngoại giao cần thiết là Chính quyền giữ thời điểm nào? “Mục đích đón tiếp và quyết định, trách nhiệm phải có quan hệ ngoại giao”, đó là chủ trương của CSVN. Vì thế mà Hà Nội không chính thức mời Đức Giáo Hoàng.

Cần phải lưu ý điểm này: kể từ năm 1990, trong các phái đoàn Tòa Thánh Vatican chính thức đến Việt Nam, đến diều Tòa Thánh đều có nhữc đến việc thiết lập quan hệ ngoại giao giữa hai bên. Nhưng phía Công Sản Việt Nam lại giữ đi, không muốn đề cập đến. Bởi vì Chính Phủ CSVN lại thúc đẩy việc thiết lập quan hệ ngoại giao rồi lại giữ ý cho phép Hội Đồng Giám Mục VN giữ thời điểm của Đức Giáo Hoàng qua thăm Việt Nam.

Ngày 12-3-99, Hãng Thông Tin Fides của Tòa Thánh (số 3311) cho biết: “Đã bao năm qua, mỗi năm khi phái đoàn Tòa Thánh đến viếng thăm Hà Nội, vâng đều liên hệ ngoại giao với Tòa Thánh đã là một trong những vấn đề được đưa ra bàn cãi. Trong quá khứ chính nhà nước Việt Nam đã giữ vấn đề này ra ngoài”.

Cũng trong thời gian đó, Đức Hồng Y Phạm Đình Tụng ở Hà Nội tuyên bố: “Toàn dân Việt Nam đều mong cho mối bang giao này (giữa Việt Nam và Tòa Thánh Vatican) được chào đời, bởi vì nhờ đó mà Đức Thánh Cha dễ dàng đến thăm Việt Nam. Tôi đã chính thức xin Nhà Nước mời Đức Thánh Cha, nhưng cho đến bây giờ họ chưa trả lời. Chúng ta hãy đợi chờ và cầu nguyện bởi vì còn nhiều vấn đề phải thông qua thuyết”.

Trên đây, CSVN không muốn có quan hệ ngoại giao với Vatican. Bởi vì họ mong muốn có quan hệ ngoại giao với Vatican! Thật là khó hiểu! Nhưng vậy thì Công Sản Việt Nam muốn gì?

- Sẽ mâu thuẫn trong chính sách ngoại giao giữa Tòa Thánh Vatican và CSVN:

Chúng ta thấy rõ mục đích của Tòa Thánh Vatican khi muốn có quan hệ ngoại giao với Việt Nam và mục đích của Công Sản Việt Nam khi muốn có quan hệ ngoại giao với Vatican hoàn toàn khác nhau. Cái lợi mà Công Sản Việt Nam nhận thấy hoàn toàn khác với cái lợi mà Vatican đi tìm.

Con đường của Vatican là con đường của TÔN GIÁO và chủ trương ĐEM YÊU THƯƠNG đến cho mọi dân tộc, lấy TÌNH YÊU THƯƠNG làm nền tảng xây dựng xã hội. Còn CSVN chủ trương ĐU TRANH GIAI CẤP, dùng HỢN THÙ làm nền tảng cho việc xây dựng xã hội với ý thức HỢN VÔ THƯỜNG, chủ trương TÔN GIÁO.

Từ sau ngày 30-4-1975 đến nay, Giáo Hội Công Giáo vâng chủ trương ĐEM TÌNH YÊU THƯƠNG đến với Việt Nam, dưới hình thức này, hình thức khác. Điều đó đã quá rõ ràng.

Điều Công Sản VN muốn là: Giáo Hội Công Giáo Việt Nam phải do Nhà Nước Công Sản Việt Nam, tức là do Đảng Công Sản Việt Nam lãnh đạo. Giáo Hội CSVN không thể do đức lập trong việc đi hành và sinh hoạt nội bộ của mình. Họ phân biệt rõ ràng hai cách nói: Giáo Hội Công Giáo của Việt Nam và Giáo Hội Công Giáo tại Việt Nam (Eglise Catholique du Viet Nam et L'Eglise Catholique au Viet Nam). Khi họ báo: “Giáo Hội giữa lòng dân tộc” có nghĩa là Giáo Hội Công Giáo của Việt Nam, của dân tộc Việt Nam (Eglise Catholique du Viet Nam).

Vì thế Giáo Hội giáo a lòng dân tộc là một Giáo Hội phải biết sống và xây dựng cho nghĩa xã hội theo luật pháp của Nhà Nước Việt Nam. Điều 3 của phần II trong “Chức Thi của Bộ Chính Trị” ngày 2-7-1998, xác định như sau: “Mỗi cá nhân và tổ chức hoạt động tín ngưỡng tôn giáo phải tuân thủ Hiến Pháp và Pháp Luật; có nghĩa vụ bảo vệ lợi ích của Tổ Quốc Việt Nam Xã Hội Chủ Nghĩa; gìn giữ đức lập dân tộc và chủ quyền quốc gia”.

Hãng Thông Tin Reuter ngày 4-3-1999 đưa tin: “Hà Nội tuyên bố rằng: Vatican không được can thiệp vào công việc nội bộ trên Giáo Hội Việt Nam và không được đặt ra những yêu cầu về các việc bên ngoài của Đức Giáo Hoàng”.

Đức Giám Mục Claudio Celli, đã nhiều lần đến để phái đoàn Vatican đến Việt Nam, tuyên bố: “Tại Việt Nam, Giáo Hội Công Giáo được tự do, nhưng là TỰ DO XIN PHÉP”.

CSVN đã thấy rõ như những công của Đức Giáo Hoàng: tại Cuba, tại Hoa Kỳ hay bất cứ nơi nào mà ngài bước chân đến, ngài nói của ngài là ngài nói của công lý, hòa bình. Ngài là một con người tin tưởng cho sự đổi mới, cho tin nói của lòng tâm.

Số mệnh của Đức Giáo Hoàng là số mệnh của Giáo Hội giáo a lòng trần thế như là Đức Chúa Giêsu đã nói trong Kinh Thánh: “Mọi quyền phép trên trái đất đã được ban cho Thầy. Vậy chúng con hãy đi khắp thế giới, mời dân mọi nước tuân theo môn đồ, rao giảng Tin Mừng, rửa tội cho họ nhân danh Cha và Con và Thánh Thần và dạy cho họ những điều Thầy đã dạy cho chúng con. Và đây, Thầy sai đi chúng con mọi ngày cho đến tận thế” (MT 28,19-20).

Công Đồng Vatican II đã trình bày trong Hiến Chương “Vui Mừng và Hy Vọng” về sự quan tâm của Giáo Hội và trần thế như sau: - “Vui mừng và hy vọng, sự sống và lo lắng của con người ngày nay, nhất là của người nghèo và những ai đau khổ, cũng là vui mừng và hy vọng, sự sống và đau khổ của các môn đồ Chúa Kitô, và không có gì khác biệt là của con người mà lại không gieo âm hưởng trong lòng họ...”

Một đoàn khác, hiến chương giáo thích về vai trò của Giáo Hội như sau: “... là một đoàn thể hữu hình và là công đoàn thiêng liêng, Giáo Hội được tin cậy vào toàn thể nhân loại và cùng chia sẻ một sự phân biệt trong thế giới, với thế giới; Giáo Hội như men và hạt giống của xã hội loài người, phải được đặt trong Chúa Kitô và biến thành gia đình của Thiên Chúa” (sđ 40)

Muốn giúp các công đồng quốc gia thăng tiến và một đổi mới, Giáo Hội phải có một sự liên hệ với thế giới và các chính quyền của các quốc gia đó. Từ thời xa xưa, các Đức Giáo Hoàng đã dùng các Concilium (Hội Đồng) hay các tổ chức

luật pháp quan trọng khác để đi đến cho mình. Từ thế kỷ 11 trở về sau công tác này được trao cho các Hội đồng Y và được gọi là Đức Thánh Bên cạnh Đức Giáo Hoàng (Legat de latere) cũng có khi trao cho các Giám Mục Chính Tòa quan trọng. Các vị này được gọi là Legati nati (Đức sứ bẩm sinh).

Vào thế kỷ 15 thì các vị đại diện Đức Giáo Hoàng (phần nhiều là Giám Mục) trong các việc riêng biệt hay ít quan trọng thì gọi là Nonce (Sứ Thần Tòa Thánh). Qua thế kỷ 16 thì có các Nonciature permanente (Sứ Thần Thường Trực) vì thế họ thường được đặt bên cạnh một nước, một công hòa, một công quốc (principauté) để lập với trách nhiệm của các vị đức sứ bên cạnh Tòa Thánh xưa (Legats a latere). Các vị này chỉ được sai đi trong các trường hợp bất thường như thay một Tòa Thánh quy định phán quyết trong các vụ khiếu nại như thế, thường thuyết các việc chính trị...

Hiến tại các Sứ Thần Tòa Thánh thường được chỉ định trong một sự quốc gia. Nơi nào Sứ Thần Tòa Thánh không được ân huệ, thì Tòa Thánh đặt một vị gọi là Prononce, ngang hàng một Đại Sứ (quy định Sứ Thần). Vì một lý do nào đó, tòa Sứ Thần phải thi hành việc lâu dài thì Tòa Thánh đặt một vị gọi là Internonce (Sứ Thần tạm quyền). Vị này đảm trách công việc của Sứ Thần vĩnh viễn và có tính cách như một nh có thể so sánh với bên

Công så toàn quyån (Ministre Pléipotentiaire) . Bå Giáo Luåt måi nói vå các Så Thån Tòa Thánh trong så tiåp nhau tå så 362-367.

Så 364 đånh nghĩa vai trò cåa các Phái viên Tòa Thánh (các vå Så Thån hoåc Khâm Så Tòa Thánh) nhå sau: “Nhiåm vå chính yåu cåa Phái viên Tòa Thánh là lo liåu cho måi giåu håp nhåt giåa Tòa Thánh våi các Giáo Håi đåa phång måi ngày đåc thêm bån chåt và hiåu låc hån...” trong đó kå ra 8 nhiåm vå chính đå thåc hiån måc tiêu nåy.

Så 365, còn thêm các nhiåm vå khác đåi våi các quåc gia:

“Ngoài ra các Phái viên Tòa Thánh còn kiêm nhiåm våc đåi diån Đåc Giáo Hoàng bên cånh các quåc gia theo các quy tåc cåa luåt quåc tå còn có nhiåu nhiåm vå :

a. Cå vå và duy trì måi liên låc giåa Tòa Thánh våi Chính quyån;

b. Dàn xåp måi vån đå liên hå tång quan giåa Giáo Håi våi quåc gia; và đåc biåt là lo viåc ký kåt nhång thåa đåc hay các quy đåc tång tå, cũng trông xem viåc thi hành các quy đåc đåy”.

Khi måt vå Phái viên Tòa Thánh không đåc trao phó thêm nhiåm vå chính trå thì gåi là “Khâm Så Tòa Thánh” (Déléhué Apostolique) ngång i chå lo săn sóc cho Giáo Håi thuåc thåm quyån và ngång i đåc tå do gåp gå và báo cáo vå cho Đåc Giáo Hoàng. Tå đåu thå kå 20, Viåt Nam đã có Tòa Khâm Så, tråc tiån tåi Huå, råi đån Hà Nåi và sau håt là Sài Gòn (tråc 1975).

- Quan hå ngoåi giao giåa CSVN và Vatican có tån thång đån tình liên đåi giåa các tôn giáo và Giáo Håi Công Giáo hay không?

Khi đåt quan hå ngoåi giao giåa hai quåc gia thì måi quåc gia đåu có måc đích så đåt đån nhång måi låi gì? Thông thång thì cå hai bên đåu có låi và cå làm thå nào đång đå cho bên nào phåi chåu thiåt thåi. Nåu có så mâu thuån vå quyån låi cåa måt bên nào thì phåi có giåi i pháp ngoåi giao:

- Hai bên nhång bå nhau và chåp nhån cái båt låi tåi thiåu (Minus malum).

- Nåu không tång nhång thì quan hå ngoåi giao giåa đôi bên phåi đi đån chå đå vå. Tråc cå håt, CSVN cån có quan hå ngoåi giao våi Tòa Thánh Vatican, vì chính hå đòi håi phåi có quan hå ngoåi giao tråc khi Đåc Giáo Hoàng đån thăm Viåt Nam. Tåi sao hå đòi håi điåu kiån nåy tråc håt?

Chúng ta có thå thåy đåc måt så lý do:

- Đång viên CSVN tå trên xuång đåi đã måt håt niåm tin vào lý tång cåa Đång. Så dĩ hå phåi ra såc båo vå Đång vì Đång såp đå thì quyån låi cåa hå så måt håt.

- Đå båo vå Đång, các đång viên CSVN đã chia thành hai nhóm, có hai khuynh hång đåi nghåch nhau: Nhóm båo thå đång đåu là Lê Khå Phiêu (bây giå là Nông Đåc Månh), Tång Bí Thå Đång CSVN cho rång “đåi måi så đåa đång đån chå såp đå hoàn toàn”. Nhóm nåy đåa vào thå låc cåa Trung Quåc.

Nhóm “đåi måi” hay còn gåi là nhóm Chính Phå do Thå Tång Phan Văn Khåi lãnh đåo (Bây giå là Nguyån Tån Dũng thång đåc gåi là nhóm Miån Nam). Nhóm nåy đåa vào thå låc cåa Må. Khåi đåu, hai nhóm nåy đã có nhång hành đång chång đåi, thanh toán nhau kåch liåt.

Nhång vå sau, cå hai cũng phåi đåa vào nhau đå tån tåi håu đåi phó våi dân chúng và các tå chåc chå trång tranh đåu låt đå chính quyån CSVN.

- Cång Sån thång nhån danh “Dân” đå låa gåt đå luån, låa gåt måi ngång i: Nhân dân làm chå, Nhà Nåc quån lý, Đång lãnh đåo. Nhång trên thåc tå thì nhân dân Viåt Nam đang mong chå ngày đåc giåi phóng khåi ách Cång Sån vì hå đã quá kinh nghiåm våi nhång trò låa båp cåa Đång CSVN tå hån nåa thå kå nay.

Nåu có cå håi là dân sån sàng nåi đåy, låt đå chính quyån CS hiån nay. Các vå nåi đåy å Thái Bình, Xuân Låc, Trà Cå ... cũng nhå các Phong Trào tranh đåu đòi dân chå, đòi đa nguyên, đa đång, đòi thay đåi hiån pháp, đòi tå do tôn giáo... Nhiåu ngång i bå båt trong đó có các nhà tu

hành, các nhà trí thức và chính sĩ đua tranh cho nhân quyền trong nước, họ ủng hộ và...
- Công Sơn VN thấy rõ sức mạnh của các tôn giáo, vì hiện nay VN chỉ có tôn giáo là có thể quy tụ được quần chúng đông đảo (Đức Hồng y La Vang tại Quảng Trị 8-99 tập trung trên 300,000 người; ngày khởi niệm thành lập Phái Giáo Hòa Hảo tại Miền Nam có cả triệu người kéo về hành hương...).

Do đó, khi có được chính quyền trong tay, CSVN đã ra sức đàn áp, bắt bớ, giam cầm, thiêu hủy, gây chia rẽ, lôi kéo những người có tôn giáo theo chúng, lập ra những tổ chức tôn giáo quốc doanh, dùng các nhà sư quốc doanh, linh mục quốc doanh, ban giáo gian, ban phân đạo, cho đảng viên xâm nhập vào các tôn giáo để nắm vai trò lãnh đạo...

Trên thực tế, CSVN đã thành công trong chiến lược thâm nhập này. Những hiện nay, các tôn giáo đã thấy rõ điều đó. Giáo Hội Công Giáo Vatican và mới đây, Hội Đồng Giám Mục Á Châu cũng đã nêu lên vấn đề "tình liên đới các tôn giáo".

Từ 1992, một cuộc gặp gỡ chung giữa các vị đại diện tôn giáo VN trên thực địa tại Roma để cứu nguy cho Việt Nam đã được tổ chức. Cũng trong thời gian đó, Đức Ông Philippe Trần Văn Hoài (Giám Đức Văn Phòng Phái Kitô Tông Đức Mục Vụ dành cho người Công Giáo VN tại nước ngoài) đã vấn đề thành lập Hội Đồng Liên Tôn nhằm mục đích thông cảm, hợp tác giữa các tôn giáo để tạo sức mạnh đoàn kết "cứu dân tộc và đảng bào" trong cơn nguy khốn.

Các tôn giáo đều có mục đích "Cứu dân tộc", giúp con người đi tìm chân lý, thì tại sao có thể chống đối nhau, gây chia rẽ để cho kẻ thù chung của tôn giáo và dân tộc là Công Sơn thôn hi. Sự hợp tác, đoàn kết giữa các tôn giáo cả trong và ngoài VN cũng như họ ủng hộ đã làm cho Công Sơn VN rất lo sợ. Vì chúng biết, tôn giáo có hậu thuẫn quần chúng và lực lượng đó, có khả năng làm cho chế độ CSVN sụp đổ.

- Nhìn vào bối cảnh chính trị kinh tế của thế giới hiện nay, Việt Nam là một trong số các nước nghèo đói, chậm tiến nhất. Với phong trào di dân chính trị, Việt Nam đã được xem là con cờ trong sự tranh chấp như hàng "Belt Thái Bình Dương" (Pacific Rim) giữa Mỹ và Trung Quốc. Do đó, vai trò của Việt Nam không còn quan trọng gì nữa và không còn được các quốc gia khác chú ý đến.

- Như trên đã nói, như hàng của Vatican nói chung và cá nhân Đức Giáo Hoàng Gioan Phao lô II đại diện thực địa tại nước. Nhà lãnh đạo Công Sơn Cuba, sau bao nhiêu năm chiến lược tiêu diệt Giáo Hội CG tại đây, cũng đã tìm lối thoát bằng cách bỏ ra hàng chục năm để liên lạc với Vatican. Trong chuyến viếng thăm Cuba vào năm 1998, Đức Giáo Hoàng đã kêu gọi: "Cuba mở cửa cho thực địa và thực địa hãy mở cửa cho Cuba".

Việt Nam muốn thoát ra khỏi tình trạng bế tắc hiện nay và nhất là hai cường quốc Trung Quốc và Hoa Kỳ chèn ép trong ván bài tranh dành như hàng tại Thái Bình Dương (Belt Thái Bình Dương), chỉ có một con đường là hợp tác với Vatican. Vì sự quan hệ ngoại giao với Vatican sẽ giúp cho Việt Nam rất nhiều trong hoàn cảnh hiện tại. Trên thực tế, hiện nay CSVN đã thấy rõ dân chúng đã quá chán ghét CS và sức mạnh của các tôn giáo đã bắt buộc CSVN phải xoay chiều.

Một khi CSVN không nắm được dân, không nói chuyện được với dân thì chúng phải dùng đến tôn giáo để thực hiện kế hoạch đó. Trong quá khứ, CSVN đã dùng lên các tổ chức tôn giáo quốc doanh, đã dùng những tên giáo gian, phân đạo những người không tạo được niềm tin với dân nên bắt buộc chúng phải chuyển đến với các tôn giáo chân chính, có thực lực, có hậu thuẫn quần chúng. Vatican bang giao với Việt Nam không phải vì lợi ích kinh tế, thực địa mãi hay chính trị. Khi Đức Giáo Hoàng đặt chân đến một quốc gia nào, việc thực địa nhất, ngài cúi xuống hôn đất. Điều đó có nghĩa là "Ngài đến thăm quốc gia đó là vì quyền lợi của dân tộc đó, vì muốn đem lại những điều tốt đẹp cho dân tộc đó chứ không vì người lãnh đạo, vì đảng chính trị đang cầm quyền tại đó".

Vatican đã thiết lập quan hệ ngoại giao với 171 quốc gia trên thực địa trong đó có các nước theo

chß dân chß tß do cũng nhß các nßc Hßi giáo (Iran, Libia...) và các nßc Cßng Sßn (nhß Cuba)... Có nhßng qußc gia, sau khi đã có quan hß ngoßi giao vßi Vatican, vßn còn nhßng sß đàn áp, cßm cách, bßt bß tßn đß Công Giáo...

Vatican mußn có quan hß ngoßi giao vßi Vißt Nam, trßc hßt vì nghĩ đßn gßn 8 trißu ngßi Công Giáo Vißt Nam là con cái cßa Giáo Hßi Công Giáo thß gißi mà Đßc Giáo Hoàng là vß giáo chß, là vß Cha chung cßa mßi tßn hßu Công Giáo trong đó có tßn hßu Vißt Nam.

Sau đó là nghĩ đßn dân tßc Vißt Nam. Lßi ích mà Vatican nhßm đßn là lßi ích tinh thßn. Đißu đó không gây trßngßi gì cho Vißt Nam vß mßt chính trß hay kinh tß, thßng mßi. Tißng nói cßa Đßc Giáo Hoàng là tißng nói cßa “CÔNG LÝ và HÒA BÌNH”, vß đßi đißn cßa Tòa Thánh Vatican tßi các qußc gia trên thß gißi luôn luôn nhßc nhß các nhà lãnh đßo vßn đß đó.

Nßu mßt qußc gia không có công lý: ngßi dân không đßc hßng các quyßn tß do vß tôn giáo, không đßc sßng trong mßt chß đß tß do dân chß thßc sß... thì Đßc Giáo Hoàng vßn lên tißng đòi hßi chính quyßn phßi thßc thi các đißu đó cho dân. Nßu ngßi dân trong qußc gia đó phßi sßng trong cßnh nghèo đói, chßm tißn, đßy đßy bßt công xã hßi... thì Đßc Giáo Hoàng và Giáo Hßi Công Giáo vßn tìm cách giúp đß hß. Các bßnh vißn, các cß sß thßi nßu bác ái, trßng hßc... do Giáo Hßi lßp ra vßi mßc đích trên. Thißt nghĩ nhßng đißu nói trên không có gì gây thißt hßi cho các tôn giáo bßn.

Vßy, đß điß tßi quan hß ngoßi giao, Nhà Nßc CSVN và Vatican, mßi bên sß có nhßng đißm nhßng bß nào?

Hißn nay, Giáo Hßi CG Vißt Nam đang có nhßng đòi hßi sau đây:

- Quyßn tß do trong vißc thß phßng, tß chß các nghi lß, đßo tßo nhân sß, bß nhißm nhân sß trong nßi bß, xây cßt nhà thß và các cß sß khác đß phßc vß cho sinh hoßt tôn giáo, hoßt đßng xã hßi, tß thißn theo đúng chß trßng cßa mình.
- Cho các linh mßc, tu sĩ quyßn đßc đi du hßc, các Giám Mßc đßc đi nßc ngoài hßi hßp... (Trßc đây CSVN cũng có cho phép rßi, nhßng đißu kißn rßt khó khăn, và có nhißu lßn tß chßi không cho đi).

CSVN không công nhßn Giáo Hßi VN là thành phßn cßa Giáo Hßi CG thß gißi, hß không công nhßn Đßc Giáo Hoàng là vß lãnh đßo duy nhßt. Hß cho rßng Giáo Hßi Công Giáo Vißt Nam là mßt Giáo Hßi cßa nßc Vißt Nam và đßi quyßn cßa Nhà Nßc CSVN. Đißu đó hoàn toàn trái vßi “Đßc TIN” cßa ngßi Công Giáo. Vì tßt cß mßi ngßi Công Giáo trên thß gißi đßu công nhßn chß có mßt ngßi lãnh đßo duy nhßt cßa Giáo Hßi là Đßc Giáo Hoàng tßi Vatican. Các qußc gia trên thß gißi đßu công nhßn đißu nßy, chß trß các nßc Cßng Sßn, vì hß chß trßng thành lßp Giáo Hßi CG ly khai đß chßng lßi Đßc Giáo Hoàng.

Ý đß cßa CSVN là mußn có quan hß ngoßi giao vßi Tòa Thánh Vatican đß đßt mình ngang hàng vßi Tòa Thánh đß đißu khißn Giáo Hßi Vißt Nam trong mßi tß chß sinh hoßt, qußn trß tài sßn và sßp đßt nhân sß. Trung Cßng đã thßc hißn chß trßng nßy vßi mßt Giáo Hßi ly khai (qußc doanh) và đàn áp nhßng Giám Mßc, linh mßc và giáo dân trung thành vßi vß CHß CHßN duy nhßt là Đßc Giáo Hoàng & Vatican.

Trong chuyßn vißng thăm cßa Phái Đoàn Vatican vào tháng 3-99, CSVN đã thay đßi thái đß: tß cßng rßn ra mßm đßo, tß cao ngßo ra lßch sß... Gßn đây, trong chuyßn vißng thăm cßa Thß Trßng Ngoßi Giao Toß Thánh (Đßc Ông Pietro Parolin) tßi Hà Nßi tß 16 đßn 21/2/2009, thái đß cßa Hà Nßi cũng đã thay đßi... và Phái Đoàn cũng đã thßy rõ âm mßu cßa CSVN mußn có “Giáo Hßi CG cßa Vißt Nam” và CSVN mußn đßt mình ngang hàng vßi Tòa Thánh trong vißc đißu hành Giáo Hßi CG Vißt Nam.

Tòa Thánh Vatican đã thßy rõ đißu đó. Vßi mßt Giáo Hßi CG đã trßi qua 2000 năm, chß cßnh cũng đã có thßa kinh nghißm đß đßi phó. Ngày 21-1-1998, khi đßt chân lên Cuba, Đßc Giáo

Hoàng đã tuyên bố :

“Tôi tin Thiên Chúa là Chúa cả lịch sử và là Chúa cả vận mệnh chúng ta, đã cho tôi đi đến đất này mà ông Christofer Columbus gọi là “mảnh đất đồ p nhọt mà mất con người chỉ a bao giờ được th y...” Đây là một niềm vinh dự cho tôi được viếng thăm dân tộc này, được c a quý anh em và được chia sẻ với anh em vài ngày đ y niềm tin, đ y hy vọng và đ y yêu thương”.

Và ngài kết thúc lời chào dân Cuba bằng lời kêu gọi:

“Cuba hãy mở cửa cho thế giới và tiếp cận khả năng tuyệt vời của mình và thế giới hãy mở cửa đón tiếp Cuba để dân tộc này đang đi tìm chân lý như mọi người, mọi dân tộc khác, để dân tộc này đang ráo riết hoạt động để tiến bộ, đang khát vọng hòa thuận và thái bình, họ được có thể nhìn và tiếp nhận lại một cách đ y hy vọng”.

Cũng như Cuba, những người kiêu mà Vatican đưa ra tại Việt Nam là đòi hỏi cho dân tộc Việt Nam có được các quyền tự do dân chủ.

Do hoàn cảnh lịch sử, từ ngày đến Công Giáo được rao truyền tại Việt Nam, đã gặp phải những sự hi u l m đối với các tôn giáo trong nước và đối với chính quyền. Công Sản cũng như người M đã l i d ng sự kiêu n y để tạo nên những biến cố lịch sử đau thương cho quốc gia dân tộc chúng ta. Những người có trình độ nhận thức sáng suốt đều đã thấy rõ điều này.

Tuy nhiên, về mặt tâm lý, những người ngoài Công Giáo có thể nghi ngờ một khi họ ch a hi u được chế độ của Vatican trong vấn đề đặt quan hệ ngoại giao với các quốc gia trên thế giới: “Không vì quyền lợi của Vatican mà chính là vì quyền lợi của dân tộc đó”.

Một khi Vatican lên tiếng đòi hỏi thực thi các quyền tự do dân chủ và nhất là tự do về tôn giáo, thì đòi hỏi đó không chỉ riêng cho Giáo Hội Công Giáo mà cho tất cả mọi Giáo Hội, cho tất cả mọi người dân.

Trong Kinh Thánh Tân Ước, Gioan đã thuật lại lời Đức Chúa Giêsu nói với quan Tổng Tr n của La Mã là Philatô, khi ông này hỏi Ngài: “Ông có phải là vua không?” thì Ngài trả lời: “Vâng tôi là vua... nhưng nước của tôi không thuộc về thế gian này” (Gioan.18-36). Quốc gia Vatican không phải là một quốc gia như các quốc gia khác trên thế giới, vì Vatican khi đặt quan hệ ngoại giao với các quốc gia khác, không có mục đích đi tìm các quyền lợi và kinh tế, chính trị... nhưng là đi tìm công lý hòa bình, đem tình yêu thương đến cho các quốc gia khác.

Vatican là nước của Thiên Chúa, không phải là nước của thế gian.

Nếu mục đích của các tôn giáo là tìm hạnh phúc cho con người thì các tôn giáo ở Việt Nam sẵn sàng hợp tác với Giáo Hội Công Giáo trong nguyện vọng “cứu dân thoát” của mình. Về phía Giáo Hội Công Giáo Việt Nam cũng phải có tinh thần “tranh đua chung” để cùng nhau vào cái bẫy của Công Sản.

Công Sản có thể sẵn sàng nhượng bộ đối với Giáo Hội Công Giáo mà không nhượng bộ đối với các tôn giáo khác. Chế độ hiện chúng ta trải qua tài sản, nhà thờ, tu viện, trường học, cơ sở thi... cho Công Giáo, cho phép Công Giáo được xuất bản báo chí, sách vở...

Nếu trường hợp đó xảy ra thì Giáo Hội Công Giáo nên thận trọng, đừng vì quyền lợi của mình mà tạo nên sự nghi ngờ lẫn nhau giữa các tôn giáo, tạo sự chia rẽ có lợi cho Công Sản. Phải đòi hỏi cho các tôn giáo khác cũng được mọi quyền lợi như Công Giáo, đừng để cho họ phải chịu thiệt thòi. Phải luôn luôn giữ vững tinh thần đoàn kết giữa các tôn giáo với nhau.

Công Sản rất sợ thế lực của các tôn giáo. Nếu các tôn giáo sẵn sàng hợp tác với nhau thì Công Sản có cơ nguy sụp đổ và con đường “cứu nhân thoát” của các tôn giáo mới có hy vọng thực hiện được.